

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

Door Z. Exc. den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen zijn, d.d. 31 October l.l., gearresteerd en ter invordering verzonden de suppletoire Kohieren voor de Belasting op het Personeel, over het dienstjaar 1838, voor de Gemeenten Aduard (2 stuks), Ezinge, Oldehove, Grijskerk, Zuidhorn, de Leek en Veendam.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat, volgens eene bij H. E. A. ingekomene Missive van den Heer Luitenant-Kolonel, Plaatselijk Kommandant te dezer Stede, gedagteekend den 31 October 1838, no. 187, door het Veld-Bataljon, alhier in bezetting, hij goed weder, aanvang zal worden gemaakt met het SCHIETEN NAAR DE SCHIJF, en zulks op het GLACIS bij Helpman, des MAANDAGS, WOENSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, van des morgens 9 tot des namiddags 3 uren; — zullende alle mogelijke voorzorgen, tot voorkoming van ongelukken, worden genomen, en bijzonder, telkens als er naar de Schijf zal worden geschoten, tot een waarschuwingsteekken niet alleen de trom geroerd, maar ook eene Vlag opgestoken worden.

GRONINGEN den 1 November 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

De met onbepaald verlof zijnde Schutter JAN HARMANUS VOS, behoorende tot het 2de Bataljon der 2de Afdeeling Mobile GRONINGSCHESCHUTTERIJ, wordt hij deze opgeroepen, om zich ten spoedigste ter Secretarij der Stad Groningen te vervoegen, ten einde aldaar een voor hem belangrijk bericht te ontvangen.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

MENTZ den 1 November.

Gisteren heeft onze stedelijke raad over een voorstel beraadslaagd, hetwelk hier de levendigste belangstelling opwekt. Dit voorstel was, om eene zekere hoeveelheid rogge, van vier- tot zesduizend mudden, op kosten der stedelijke schatkist op te koopen en des noods zoo te gebruiken, dat het brood in de stad nimmer tot hoogen prijs, dan tot ongeveer 12 tot 13 kr. kan worden verkocht. Het voorstel werd met welgevallen aangenomen en men benoemde aanstonds eene commissie, om deswege verslag uit te brengen.

Gisteren is alhier het bericht ontvangen van het aan het Binger-Loch vergaan van een schip met 1700 centenaren zout.

HANOVER den 1 November.

De Koning heeft aan den Koninklijken Nederlandschen luitenant-generaal graaf de Perponcher, gezant en gevolmagtigd minister aan het Koninklijk Pruisische Hof, het grootkruis van de Koninklijke Guelphen-Orde geschonken.

FRANKFORT den 2 November.

Z. M. de Koning van Pruisen heeft den 27 dezer eene partikuliere audiëntie aan den Turkschen minister en buitengewonen gezant, Redschid-pacha, verleend, en van hem een' eigenhandigen brief van den Sultan aangenomen, benevens zijn portret met briljanten omzet, hetwelk, als eene nieuwigheid, met de vroegere Turksche gebruiken ten eenenmale strijdig, opmerking verdient, zoo als ook, dat in het officieel verslag dezer audiëntie, in de Pruisische Staatscourant, de titel van Keizerlijke Majesteit aan den Sultan wordt gegeven.

De gezant zoude den Koning het verlangen van zijnen Maandag te kennen geven, om hem te zien, en moet bovendien gewichtige mededeelingen omtrent den Levantschen handel gemaakt hebben.

— Uit Posen schrijft men, dat de aartsbisschop door den minister van justitie, den heer Müller, op nieuw ten strengste is aangemaand, om de competentie van het Oppergeregtshof der provincie in zijne zaak te erkennen, en dat hem tot dat einde een termijn van slechts weinige dagen zoude zijn voorgeschreven.

— Uit Konstantinopel wordt, onder dagteekening van den 12 October, geschreven, dat de Russische gezant von Buteniew aldaar weder meer invloed begon te verkrijgen, maar echter niet even gelukkig in al zijne pogingen slaagde. Voor eenigen tijd had hij het ernstig verlangen te kennen gegeven, dat de voormalige Poolische generaal Chrszanowsky uit de Turksche dienst zoude verwijderd worden, nit hoofde hij, als Russisch onderdaan, daartoe niet zonder toestemming van den Keizer geregtigd was. Hierop zoude door de Porte geantwoord zijn, dat Rusland geen regt meer op Chrszanowsky had, naardien het hem had verbanen, en dat men de billijkheid van den eisch niet inzag, terwijl de Turksche armee groote behoefte aan bekwaame officieren, gelijk dien generaal, had. De heer von Buteniew moet hierop gedreigd hebben, dat hij, wanneer aan zijne vordering niet voldaan wierd, de verwijdering der gezamenlijke Pruisische officieren uit de Turksche dienst zoude bewerken, en inderdaad zouden reeds eenige van dezen hun ontslag hebben ingediend.

Van den 1den. Hoewel het eene onloochenbare daadzaak is, dat zich het fabriekwezen in het Groothertogdom Baden, sedert deszelfs toetreding tot het groote Duitsehe tolverbond, ongemeen verheven en uitgebreid heeft, zoo willen echter de beetwortelsuiker-fabrieken niet goed tierden. Die te Mosbach lag reeds lang op sterfven en heeft thans zeker reeds den laatsten ademtocht uitgeblazen; die te Waghäusel en Etlingen schijnen ook aan toring te lijden en men voorspelt haar niet veel goeds; en die te Odenburg, welke nog de meeste levendigheid vertoonen, fabriceren thans meer koloniale, dan beetwortelsuiker. In Frankrijk vertoont zich trouwens hetzelfde verschijnsel; terwijl de koloniën afgevaardigden naar Parijs gezonden hebben, om dezelve voor algeheelen ondergang te beveiligen, hebben de fabrikanten in de provinciën jammerkreten aan, en wij zullen den tijd nog beleven, dat de koloniale suiker hare oude regten en eer zal hernemen.

— Redschid-pacha en zijne drie zonen hebben Berlijn den 31 der afgeloopene maand weder verlaten, en den togt naar Parijs voortgezet. Die gezant heeft in de Pruisische residentie vele blijken van onderscheiding ontvangen. Prins August van Pruisen bezocht hem, onder anderen, zoodra hij van zijne aankomst verwittigd was, en liet hem kort daarop zijne eigene equipage ten gebruike aanbieden.

— Ten gevolge van het bericht, des ochtends van den 27sten laatstleden te Pillau aangebragt, dat nabij Kahlberg een door de manschap verlaten schip voor anker lag, werden sloepen afgezonden, en vond men, op de aangewezen plaats, het schip Mercator, uit Krageroe, gevoerd geweest door kapitein Simonsen, van Sunderland naar Pillau bestemd en met steenkolen geladen, terwijl kort daarop bleek, dat alleen de scheepsjongen te Probenau behouden aan land was gekomen, en dat de geheele overige equipage, terwijl zij zich met de sloep had willen redden, in de golven was omgekomen.

— De jongste berichten uit het Koninkrijk Polen luiden niet geruststellende. Zoo-wel te Warschau als in de noordelijke provinciën hebben weder nieuwe arrestatiën plaats gehad, die, volgens sommigen, met den moord in verband zouden staan, onlangs te Krakau aan een' Russischen ambtenaar gepleegd, en ten gevolge waarvan twee Oostenrijksche bataljons in genoemde vrijstad zijn binnengerukt, terwijl de Oostenrijksche consul generaal zich naar Weenen heeft begeven, om aldaar instructiën van zijn Hof te vragen.

— Van de Servische grenzen schrijft men, dat vorst Milosch zich meer dan iemand van de invoering eener staatsregeling in dat gewest afkeerig betoont, en beweert, dat de Serviërs ook geene begeerte daarnaar aan den dag leggen, maar dat hunne grootste behoefte in een verbeterd schoolwezen bestaat, hetwelk hij bereid is hun te schenken, opdat zij daardoor langzamerhand vathaar mogen worden voor het genot eener weldaad, die men hun nu zoo voorbarig wil opdringen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 3 November.

De Times trekt bij voortduring tegen de buitenlandsche staatkunde van Frankrijk te velde, en vindt in menig jongst verschenen vertoog der Fransche meer of min

ministeriële bladen aanleiding, om den ouden Britschen trots bot te vieren en het Engelsch handelsbelang te doen gelden tegen de brommende en uittartende taal van de genoemde bladen. De Times besluit een zijner antwoorden, en wel tegen het Journal des Debats, met de opmerking, dat door zes maanden krijg tusschen de twee zoogenoemde naauwe bondgenooten Frankrijk wel ras zoude doen ondervinden, wat het te zeggen zij met Brittanjes oorlogsvloten den spot te drijven!

— De Times van heden vestigt verder de aandacht op het onderscheid, dat de Franschen maken, ten opzichte van de door hen bewerkstelligde blokkade, en eene blokkade door andere Mogendheden gelegd. Het enkel aanhouden van een Fransch schip, van Havre naar Callao bestemd, door den kommandant van het Chilische blokkade-smaldeel, deed den Franschen bevelhebber van het fregat Andromède, kapitein Villeneuve, aan den Chilischen gezagvoerder verklaren, dat hij zulk eene daad als eene oorlogsverklaring tegen Frankrijk beschouwde; terwijl de Franschen zich echter niet ontzien hebben, neutrale schepen uit de havens van Mexiko te weeren, aan te houden, ja op dezelve te schieten, in weerwil, dat daaronder vaartuigen waren, hij welker vertrek uit Europa de blokkade van Mexiko nog niet beëindigend was. Chili was, daarenboven, langen tijd te voren met Peru in oorlog, vóór en aler het de havens der laatstgenoemde republiek liet blokkeren; doch Frankrijk blokkeerde de havens van Mexiko en Buenos-Ayres, zonder dat, zelfs tot heden, eene oorlogsverklaring heeft plaats gehad.

— Volgens hier ontvangene brieven uit Konstantinopel, van den 10 October, zou de Schah van Perzië aan den Britschen gezant beloofd hebben, de belegering van Herat te zullen opbreken, mits die gezant hem, op zijn' terugtocht naar Teherau, waarborgde tegen eenen aanval der verdedigers van Herat. De gezant zoude met dit voorstel genoegen hebben genomen, en naar het hof van den Schah terug gekeerd zijn. Men stelde zich voor, dat de aftogt van het Perzische leger, en de daardoor te weeg gebragte bevrijding van Herat ten gevolge zouden hebben, dat de vijandige oogmerken tegen Britsch-Indië, welke aan den Schah van Perzië en aan de Russen werden toegeschreven, en welke aanleiding hadden gegeven tot militaire maatregelen der Britten in de Perzische golf en aan de Noord-Westelijke grenzen van Indië, zouden worden opgegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3 November.

Gisteren ochtend is te Parijs een agent van het Mexikaansche gouvernement aangekomen met gewichtige dépêches voor het kabinet der Tuilleries. Hij heeft den weg over Engeland genomen. Men gelooft, dat hij nieuwe voorstellen van den president Rosas ter vereffening van het Fransch-Mexikaansche geschil medebrengt, en vermoedt, dat dezelve zullen bestaan in eene geldelijke schadevergoeding en een handels-traktaat, krachtens hetwelk de Franschen zouden worden gerekend onder het getal der meest bevoorregte natien.

— In de letterkundige wereld wordt veel gesproken van eenen allervoordeeligen koop, dien men zegt, dat het hoofd onzer romantische schrijvers, de heer Victor Hugo, met betrekking tot de uitgaaf zijner werken, gesloten heeft. Hij zoude namelijk het uitsluitend regt daartoe, voor den tijd van tien jaren, aan eenen boekhandelaar afgestaan hebben tegen eene som van driemaal honderdduizend francs, waarvan een derde terstond en het overige binnen den tijd van twee jaren betaald zoude worden. Gedurende het tienjarig tijdvak zoude Victor Hugo zich verbonden hebben, om nog drie werken ten behoeve van den boekhandelaar in het licht te geven, doch na verloop van hetzelfde keert hij in het volle eigendoms-regt zijner werken terug.

— Drie metselaren, die onlangs aan het herstellen der fundering van een huis, in de nabijheid der straat Saint-Honoré, werkzaam waren, ontdekten in eene verborgene plaats in den muur 14,000 francs, welke zij, zonder eenige mededeeling aan den eigenaar van het gebouw, onderling verdeelden. Deze echter daarvan kennis krijsende, vorderde de helft der gevondene som, waarop de wet hem regt geeft, welke hem geweigerd zijnde, hij tegen de drie werklieden een proces heeft begonnen.

— De Spaansche zaken verkrijgen met iederen dag een erustiger aanzien. De tijdingen uit Valencia, waar de Carlistische gevangenen gefusilleerd zijn, en de gouverneur der stad Mendes Vigo te midden der volkswoede het leven heeft verloren, kunnen de regeringloosheid niet anders dan vermeerderen. Een ieder begint thans ernstig te vreezen, dat Don Carlos zal zegevieren, zoo niet het Fransche gouvernement tot eene interventie besluit. Om de waarheid te zeggen, schijnt het weinig daartoe geneigd, daar alles in tegendeel schijnt aan te duiden, dat deszelfs pogingen daarheen strekken, om tusschen de partij der Koningin en die van den Pretendent een vergelijk tot stand te brengen.

— Berigten uit Valencia melden, dat aldaar verregaande ongeregeldeheden hebben plaats gehad. Reeds sedert langen tijd hadden de aldaar in eenen toren opgesloten Carlistische gevangenen, door de laatste voordeelen hunner partij aange-moedigd, den wachtpost gehoond, die buiten het gebouw was geplaatst, doch het gelukte den officieren hunne manschap bedaar te houden. Op den 23 October echter riepen de Carlistische gevangenen de soldaten toe, of zij ook tijd hadden van den generaal Pardinas (die, gelijk men weet, onlangs in een gevecht tegen Cabrera is gesneuveld); ook nu wist de kapitein-generaal Mendes Vigo de militairen ten overstaan van deze uittarting in toom te houden; maar dit ook jegens de burgers beproevende, had hij de onvoorzigtigheid den degen te trekken en daarmee verscheidene personen te treffen; op hetzelfde oogenblik velde een pistool-schot hem dood ter aarde. Dit was het sein tot het bestormen van de bewaar-plaats der gevangenen, waaruit terstond 14 officieren naar buiten werden gehaald en doodgeschoten, waarna het echter gelukte de orde te herstellen en het moord-tooneel te staken, ofschoon de nationale garde had begeerd, dat al de Carlisten zouden worden gefusilleerd. Daar intusschen de overheden bij de eerste opschudding naar de citadel waren geweken, zoo hebben de ingezetenen op derzelver af-zetting aangedrongen en eenen nieuwen regeringsraad benoemd. De poorten der stad zijn gesloten en worden strengelijk bewaakt.

Uit een ander bericht schijnt te blijken, dat, behalve de 14 vermoorde officieren, den volgenden dag nog 20 Carlistische gevangenen zouden worden doodgeschoten.

Men is te Madrid bevreesd voor dergelijke tooneelen te Saragossa, waar het letterlijk een bloedbad zoude wezen, uit hoofde van het grooter aantal gevangenen.

— Een brief uit Madrid, dd. 28 October, meldt, dat de Katalonische gedeputeerden, welke men met den postwagen van Valencia verwachtte, genoodzaakt geweest zijn zich te Albaceta op te houden. Eene vroegere diligence was door de muitelingen opgevangen en men vreesde hetzelfde lot voor de tweede. Men was ook niet zonder bezorgdheid wegens den post van Saragossa, die ten achteren was.

— Uit Calatayud meldt men, dat de door Cabrera bevolen moord der 90 serjanten uit de afdeeling van Pardinas een bewonderenswaardig voorbeeld van heldenmoed heeft opgeleverd. Deze dapperen, door Cabrera uitgenoodigd, om dienst in zijn leger te nemen, weigerden eenpariglijk. Hij dreigde hen te doen fusilleren, doch zij bleven hardnekkig bij hun besluit, en de voorbereidselen tot hunnen dood konden hunnen moed niet verwrikken. Zelfs toen eenigen reeds gevallen waren, weigerden nog de overigen naar de voorstellen des wreedaards te luisteren, en allen ondergingen hetzelfde lot.

— Bij een besluit der Koningin worden de vrouwen en minderjarige kinderen van Spanjaarden, die bij don Carlos dienen, tot op een' afstand van acht mijlen van Madrid verbanen. Alle briefwisseling met partijgangers van don Carlos is op straffe des doods verboden. Tusschen Calatayud en Madrid zijn de postborden opgeligt geworden door den Carlisle Garcia, welke zelfs Calatayud gedurende eenige dagen bezet gehouden heeft.

Van den 5den. De helen uit Spanje ontvangene berigten spreken niet verder van de moordtooneelen te Valencia. Uit Parijs zijn dezer dagen van het ministerie van de buitenlandsche zaken verscheidene kabinets-koeriers, die, naar men meent, tot deze gebeurtenis betrekking hebben, naar Madrid afgevaardigd. De infant Don Francisco de Paula heeft heden bezoeken ontvangen van de heeren Molé en Montalivet. Volgens den Courr. Français, hebben eenige Engelsche houders van Spaansch

fonds een onderhandeling geopend met Don Carlos, in de vrees, dat hij in het einde mogt zegevieren. De Pretendent moet echter hebben geantwoord, geene dan originele en niet in werkelijke schuld geconverteerde obligatiën der Koninklijke geldleening en der perpetuele rente te willen erkennen, dat is: hij zal niets betalen; want op dit oogenblik bestaan er schier geene van die stukken meer, dewijl zij in werkelijke schuld zijn geconverteerd geworden.

— Gisteren zijn, ter gelegenheid van den feestdag van St. Karel, in de faubourg St. Germain verscheidene bijeenkomsten van oud-koningsgezinden gehouden. Ook zegt men, dat hun voornemen is, aanstaanden dingsdag een bijeenkomst voor Karel X te laten lezen, doch dat de Regering maatregelen genomen heeft, om zulks voor te komen.

— Eenige geheime genootschappen in Spanje willen trachten de Cortès te dwingen, om een adres aan de Kamer der Fransche Geleputeerden in te zenden, ten einde bij de Regering van Frankrijk aan te dringen op het stiptelijk naleven van het traktaat der vierdubbele alliantie, en daardoor den bloedigen oorlog en de ellendige regeringloosheid, waaraan Spanje ter prooi is, te doen ophouden.

BELGIE.

BRUSSEL den 5 November.

De *Commerce Belge* behelst het volgende, hetwelk wel nadere bevestiging zal behoeven:

»Men berigt ons op het oogenblik, dat in het paleis van justitie openlijk gezegd wordt, dat heden het eind-protocol der Conferentie alhier is aangekomen; de 24 artikelen zijn gehandhaafd, wat het grondgebied en de schuld in vervolg betreft; de achterstallen worden kwijtescholden; Frankrijk, Engeland en Pruisen, zijn met de strenge uitvoering dezer voorwaarden belast, indien zulks niet vrijwillig plaats heeft. Wij waarborgen deze berigten alleen, wat de bron aangaat.»

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 4 November.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, om aan den heer F. A. W. Miquel, med. dr. en lector te Rotterdam, door wien de kruidkunde met den meesten ijver en met dat gelukkig gevolg beoefend wordt, dat wij van denzelfden reeds verscheidene zoo hier als buiten 's lands geachte werken over dat vak bezitten, als een blijk van bijzondere onderscheiding, zoo wel de *Flora van Java en naburige eilanden*, als de *Rumphia*, beide werken van den Leidschen hoogleraar Blume, te vereeren. Behalve aan sommige akademische instellingen, zoo hier als buiten 's lands en eenige beroemde geleerden, welke zich door het verrijken van 's Rijks herbarium te Leiden zeer verdienstelijk hebben gemaakt, is zoodanig eene onderscheiding ook aan den hooggeleerden heer Reinwardt, alsmede aan den heer Jungkuhn, welke tegenwoordig met den besten uitslag de kruidkundige nasporingen op Java voortzet, te beurt gevallen, aan elk van wien, op last Zijner Majesteit, een exemplaar der *Rumphia* ten geschenke is uitgereikt geworden.

— Ingevolge koninklijke magtiging, is bij ministeriële resolutie vastgesteld, dat, ter voorkoming van den vervoer van transito-goederen naar Suriname, strijdig met de bepalingen van art. 75 der algemeene wet van den 26 Augustus 1822, over de heffing der regten van in- uit- en doorvoer, enz., de manifesten, voorgescreven bij vroegere resolutiën van het Hoofdbestuur van den 5 Maart en 7 Julij 1819, zullen moeten inhouden al de goederen, waaruit de lading van het schip bestaat, onverschillig welke bestemming die mogen hebben, of van waar die herkomstig zijn, en zulks onder een afzonderlijk rubriek, te weten: onder a, de goederen, direct naar de kolonie bestemd, waarvan de uitgaande regten zijn betaald, of waarvoor borg is gesteld; b, dezulken, welke naar elders zijn gedestineerd, en waarvan de uitgaande regten zijn voldaan; c, de transito-goederen, welke almede op eene andere bestemmingsplaats dan Suriname zullen zijn aangegeven, waarvan het doorvoer- of vast regt is betaald, of welke uit de vrije entrepôts zijn voortgekomen, voorts de merken en nummers der collis, alsmede de datums en nummers der geligte documenten, waarop de inlading heeft plaats gehad. Bij aankomst der schepen te Suriname zullen de aangebrachte ladingen met de manifesten worden vergeleken, en in geval daaronder naar elders bestemde transito of uit vrij entrepôt herkomstige goederen mogten gevonden, zullen deze dadelijk onder het beheer der bevoegde ambtenaren aldaar, ten koste van den schipper of gezagvoerder, worden opgeslagen, en tevens zorg worden gedragen, dat de goederen weder aan boord van dezelfde schepen, waarmede die zijn aangebragt, worden ingenomen, onder de noodige maatregelen ter verzekering van den weder uitvoer uit de kolonie.

— Bij Koninklijk besluit, is aan Cornelis de Rooy, gewezen eersten luitenant en administrateur van kleeding en wapening bij het korps mariniers, thans wonende te Hoorn, verleend opheffing van de infamie, welke op hem kleefte, uit kracht van de tegen hem uitgesprokene sententie, door het hoog militair gerechtshof, onder dagteekening van den 9 Maart 1827, waarbij hij, ter zake van ontrouw en falsiteit in de militaire administratie, veroordeeld is tot de straf van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd en een confinement van tien jaren, benevens eene detentie van drie maanden, in plaats der geldboete.

— In deze residentie is aangekomen, en aan het hotel de Bellevue afgestapt, de luit.-generaal H. G. graaf de P. rponcker, envoyé-extraordinaire en minister-plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Nederlanden aan het Pruisische Hof.

— Naar men verzekert, zoude Z. Exc. de graaf van der Duyn van Maasdam zich nog tweemaal naar Stuttgart begeven, in de eerste plaats, ten einde te onderhandelen over de schikkingen, welke er alsnog over het te sluiten huwelijk van Z. K. H. den Erfprins van Oranje moeten worden getroffen, terwijl de tweede reize van Z. Exc. bij de sluiting van dat voorgenomen huwelijk zoude plaats hebben.

Van den 5den. De Fransche *Moniteur* behelst het volgende artikel:

»Een Fransche koopvaarder, met eene rijke lading bevracht, die op het punt was van bij Goedereede te vergaan, is, dank zij de spoedige hulp, daaraan door de Nederlandsche Overheden toegezonden, uit het dreigend gevaar van schipbreuk te lijden gered.

»De driemaster *l'Edouard*, te Havre te huis behoorende en van Petersburg komende, werd namelijk, terwijl hij zich op de kusten van Goedereede bevond, door eene hevige windvlaag overvallen, geraakte aan lager wal, brak zijn roer, en bleef, na zijne ankers te hebben uitgeworpen, die echter niet lang konden houden, in den gevaarlijksten toestand.

»De minister voor het zeewezen, door den admiraal *Ruijsch*, directeur der marine te Rotterdam, van dit voorval verwittigd, gaf aan de stoomboot *Curaçao* bevel, om den *Edouard* te hulp te komen, en naar Hellevoetsluis te brengen.

»De *Curaçao* kwam bij tijds aan, en slaagde er gelukkig in, om den *Edouard* tot aan den ingang van het kanaal van Hellevoetsluis [van Voorne], dat naar de Oude Maas leidt, te slepen. Bij het uitvaren van het kanaal en het binnenkomen der Maas werd zelfs, bij gemis van andere schepen, 's Konings stoomjagt afgezonden, om den *Edouard* tot aan Rotterdam op sleptouw te nemen.»

— Tot linie-controleurs zijn door Zijne Majesteit benoemd: in Groningen, J. G. Trappier, thans in die betrekking geplaatst in Noord-Brabant, en in Noord-Brabant, H. L. Grisart, thans dien post bekleedende in eerstgemeld gewest.

AMSTERDAM den 5 November.

Door Z. M. is bepaald, dat Hoogstdezelfs uit Oostindië terug gekeerd fregat *Diana*, thans liggende in het Nieuwe Diep, met den 15 der thans loopende maand zal worden buiten dienst gesteld en opgelegd, en dat de kapitein ter zee *Koopman*, dat fregat kommanderende, alsmede de verdere daarop dienende officieren, enz., met dien datum zullen worden gebragt op nonactiviteit; zullende over de equipage, voor zoo verre derzelver tijd van dienst niet is geëindigd, of binnen kort zal komen te eindigen, zoodanig worden beschikt, als in het belang van Zr. Ms. dienst doelmatig zal worden geacht.

— Ten aanzien van den schout bij nacht *Lucas*, die den kapitein ter zee *Koopman* in het bevel over Z. M. zeemagt in Oostindië is opgevolgd, verneemt men nader, dat deze vlootvoogd in last moet hebben, de Nederlandsche marine aldaar op nieuw te organiseren en de zoogenoemde koloniale geheel op te heffen.

— Met genoegen vernemen wij, dat er in de provincie Zeeland, en wel in de steden Middelburg, Zierikzee en Veere, Katoen-fabrieken zullen worden opgericht, welke voor rekening van de Handel-Maatschappij werkzaam zullen zijn. Deze hoogst nuttige inrigtingen beloven aan vele nijvere beoefentigen, die door de mindere bedrijvigheid, welke zich onder de arbeidende klasse in die provincie doet gevoelen, in nijpende omstandigheden bevinden, eene arbeidzame oefening, welke zij ter bestrijding hunner behoeften benodigd hebben.

Ook verneemt men, dat er vier kanonneerboten van de Schelde zullen worden opgelegd, terwijl men meent, dat de overige op de Schelde gestationeerde Rijks vaartuigen gedeeltelijk te Veere zullen overwinteren.

— Men heeft ons ter bezigtiging voorgelegd monsters van machinaal gesponnen vlasgaren uit het etablissement, opgericht te Nijverdal in de provincie Overijssel. Een zeer schoon resultaat is daarvan bekomen en wij vernemen, dat men zich bezig houdt met het ontwerp tot de oprigting eener dergelijke spinnerij op eene grootere schaal. Deze onderneming, op eenen soliden grond gebouwd en gesterkt door de verkregene ondervinding, zal, naar alle waarschijnlijkheid, met den voordeelig-

sten uitslag bekroond worden.

— Men schrijft ons uit Harderwijk het volgende: Verscheidene groote landeigenaren op de Veluwe beklagen zich sedert eenigen tijd over herhaalden boschbrand, zoowel in eiken- als dennenbosch, waardoor zeer aanzienlijke schade veroorzaakt wordt. Er zijn hier menschen, welke die ongevallen aan brandstichting toeschrijven, en de oorzaak in kwaadwilligheid jegens de landeigenaren meenen te moeten zoeken. Hoe zeer mij het een en ander hoogstonswaarschijnlijk voorkomt, zoude het van belang wezen, de aandacht van het Gouvernement daarop te bepalen, ten einde die rampen, zoo mogelijk, voorgekomen worden, als kunnende niet missen, of de rijke eigenaar moet door de herhaling ontmoedigd worden, en zal op die wijze in den grond worden geholpen.

Van den 6den. Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat gisteren aldaar het gerucht in omloop was, dat het antwoord van de Conferentie zoude aangekomen zijn. Ofschoon zulks nog niet het geval is, doen de te Londen ijerig voortgezet wordende onderhandelingen verwachten, dat men met elken dag het ultimatum der Conferentie kan ontvangen.

Van den 7den. Naar men verneemt, zouden hier lieden zijn, die de banknoten (obligatiën) van de *Lafayette*-bank, in Massachusetts, in Noord-Amerika, trachten te verkoopen, welke stukken echter geene waarde hebben, vermits die bank reeds voor eenigen tijd geleden hare betalingen heeft geschorst.

— Men schrijft ons uit 's Hage: Ofschoon men in de dagbladen en andere publieke geschriften, voor het oogenblik, weinig of niets meer verneemt omtrent het verongelucken van den Harlinger beurtman, met betrekking, namelijk, tot de aanleidende oorzaak, of liever omtrent het al of niet gegronde der meening, dat men door tijdige en krachtdadige maatregelen deze ontzettende ramp, die gewis het hart van een ieder gevoelig getroffen heeft, zoo al niet geheel ware voorgekomen, althans zeer aanmerkelijk had kunnen lenigen, zoo geloof ik u van goederhand te kunnen verzekeren, dat deze noodlottige gebeurtenis, uit het hierboven genoemde gezigtspunt beschouwd, het voorwerp van een gestreng en nauwkeurig onderzoek bij de Hooge Regering uitmaakt.

— Omtrent onze Oostindische Bezittingen deelt de *Avondbode* de volgende berigten mede:

De staat van zaken in de Padangsche hovenlanden en in de Tigablas Kotta's blijft bij voortdurend gunstig. Eene mobiele kolom, onder bevel van den majoor *Westenberg*, had hare operatiën noordwaarts tegen het Inlandsch hoofd *Tamboesj* voortgezet, met dat gevolg, dat eerst eene vijandelijke versterking, aan den linker oever der rivier Vasak gelegen, na eenen vrij sterken tegenstand, in handen is gevallen van den 2den luitenant *Baudoin*, die het bevel voerde over de voorwacht van de bedoelde expeditie, terwijl later de onzen zich meester hebben gemaakt van des vijands versterkte positie te Loebœ-onté, waarbij de majoor *Westenberg*, en na hem nog zes onderofficieren en manschappen zijn gewond geworden, behalve, dat men het verlies van den 2den luitenant *Latour* te betreuren had.

Zr. Ms. fregat de *Zaan* was op den 11 Mei, van eenen kruistogt om den noord, ter reede van Padang terug gekeerd, en had op dezelfde reis Tapanoele, Baros, Tapoes en Sinkel aangedaan. De kommandant van dat vaartuig moet de bevolking van het rijk van Archin in eene zeer vredelievende stemming jegens het Nederlandsch Gouvernement gevonden hebben.

In het Palembangse heeft nog geene verandering in den ongunstigen staat van zaken aldaar plaats gegrepen. Van de hoofdplaats Palembang, alwaar Zr. Ms. korvet *Castor* op den 23 Mei was aangekomen, was den 12 bevorens eene mobiele kolom, sterk 287 officieren en manschappen, met 80 prauwen, naar Moeara Blitie vertrokken. Deze expeditie schijnt in verband te staan met de voorgenomene vereeniging der residentie Palembang met de afdeling Benkoelen, daar dezelfde vergezeld was van de daartoe door den gouverneur-generaal benoemde commissie.

De tijdingen uit de Molukko's, die tot den 9 Mei jl. waren ontvangen, luiden over het algemeen niet gunstig over de aldaar heerschende ziekte. Te Amboina woedde dezelve steeds voort, en was de sterfte onder de inlandsche bevolking en Europesche bezetting vermeerderd. Onder de overledenen worden genoemd de kapitein *Beer* en de luitenants *Zwetserijn* en *Falkenier*. Ook de predikant *Veekmans*, die bij de schipbreuk van het stoomschip *Willem I* tegenwoordig is geweest, was onder de ziekte bezweken. De staat der gezondheid van den gouverneur der Molukko's bleef voldoende. Op andere eilanden was de ziekte minder algemeen en de sterfte gering.

Te Ternate heeft, zoo als reeds vroeger is gemeld, op den 26 Februarij j.l., eene vrij sterke uitbarsting van den vuurspuwendenden berg aldaar plaats gehad, waarbij vier inlanders, die een oogenblik te voren in den krater waren nedergedaald, om zwavel te zoeken, omgekomen zijn.

Men heeft tijdingen wegens den afloop van de in onze vroegere berigten vermelde expeditie van Zr. Ms. korvet *Boreas*, welke naar de koloniale brik *Siwa* en twee kruisboten, tegen de zeeroovers op Floris. De hoofdkapitein van den Radja van Larantoea, en nog zeven kampongs, gelegen in de baai van Endé, om den noord van Floris, waren, ter ernstige hestrafing van hunne zeerooverijen en hunnen handel in slaven, vernield geworden. Te Endé had men, doch te vergeefs, nog vooraf den weg van onderhandeling beproefd. De tegenstand, welken men van de zijde der bevolking, en vooral van de daaronder aanwezige Boeginezen, ondervonden heeft, moet vrij sterk geweest zijn. Op de korvet *Boreas* waren twee man gesneuveld, en op de brik *Siwa* had men twee gekwetsten.

Zr. Ms. ijzeren stoomboot *Hekila*, na verscheidene kruistogten te hebben afgelegd, almede naar de wateren van de Molukko's vertrokken.

Op Java heerschte eene volkomene rust. De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hadden, gedurende de maanden April en Mei, opgebragt eene som van f 1,255,954; zijnde f 489,287 meer, dan over April en Mei 1836, en f 360,276 meer, dan over het zelfde tijdvak van 1837.

LEIDEN den 5 November.

Wanneer onder akademische jongelingen eenig misverstand plaats heeft, schept de saam er gewoonlijk behagen in, om dit met vele vergrootingen en bijvoegselen te verspreiden. Leiden ondervindt die gediensligheid, zoo het schijnt, bij voorkeur. Daar heeft eenig misverstand plaats gehad, en er is een gerucht van uitgegaan, alsof de stad door het springen van een schip vol buskruid andermaal half verwoest was. En wat is er gebeurd?

Zeker student verschijnt in een koffijhuis. Sommige studenten meenen, dat hij daartoe voor alsnog geen regt had, sommigen beweren het tegendeel. De eene partij wil den student uit het koffijhuis dringen, de andere partij wil dat door tegendringen beletten. Het is wel natuurlijk, dat dit niet zoo geregeld heeft kunnen plaats hebben, zonder dat in dat koffijhuis iets gebroken werd, of misschien iemand onder den voet raakte. Doch, indien ik wel onderrigt ben (want ik was er niet bij tegenwoordig), is alles zonder opzettelijk doel tot wederzijdsche beleediging, laat staan van mishandeling, afgehoopen, en de jongelingen zijn bij de komst der politie uiteen gegaan. Na dien dag is de rust hoegenaamd niet gestoord geworden, en een *status quo* heilig bewaard gebleven. Ook dat *status quo* is door eene minnelijke schikking van het geheele geval opgeheven, en er zijn van weerszijden blijken gegeven van edelmoedige gezindheden, welke de Leidensche akademie-burgers ten allen tijde hebben gekenschetst.

Intusschen verneem ik, dat er eene commissie benoemd is, belast met de herziening der wetten. Men voorspelt zich daarvan veel goeds. Zoo kan dit kortstondig misverstand tot eene uitkomst leiden, welke alle vrienden der Leidsche hogeschool verblijden en de benijders bedroeven zal. Middelerwijl teeken ik mij met eene spreuk, wier zin, naar veler oordeel, door de Leidsche hogeschool te sterk wordt nageleefd. Want al veracht men kunstige en ijdele zelfverheffing, men mag daarom valsche geruchten wel logenstraffen. Ik teeken mij dan met

Simplex Sigillum veri.

Van den 6den. Men verneemt, dat het *Stedelijk Gymnasium*, tot welks oprigting de regering onzer stad, onder inwachting der Koninklijke autorisatie, besloten heeft, tegen de helft der loopende maand een begin zal maken met deszelfs werkzaamheden. Zoo wij wel onderrigt zijn, zal deze nieuwe inrigting een merkwaardig en uitgebreid voordeel boven de tot hertoe bestaan hebbende Latijnsche scholen aanbieden; zullende de vakken van onderwijs doelmatiger verdeeld en ook vermeerderd worden, en de methode zelve belangrijke verbeteringen ondergaan tot nut der kweekelingen. Daarbij vernemen wij, dat er, behalve in de Wiskunde, in de Geschiedenis en Aardrijkskunde, in de Fabelleer, in de beginselen der Oudheden, en in die der Wijsbegeerte, tevens eene doorgaande zorg zal besteed worden aan de oefeningen zoolwel in de Landtaal, in den Hollandschen stijl, als in de meest noodige en gebruikelijke moderne talen, terwijl voor aanstaande theologanten de gelegenheid zal gegeven worden, om zich met de allereerste beginselen van het Hebreeuwsch gemeenzaam te maken. Het blijkt uit dit alles, dat men voornemens is, door de invoering van dit stelsel, te voorzien in de behoefte aan eene volledige en beschaafde voorbereiding tot akademie-studien; en de burgerij zal zonder twijfel dit loffelijk doel der regering op hoogen prijs stellen.

ROTTERDAM den 7 November.

Naar aanleiding van een rapport van den heer de *Lesserps*, consul van Frankrijk

heeft het Fransch gouvernement eene som van zeshonderd francs toegestaan, te deelen onder de Zierikzeesche schippers *Visser en de Waerd*, en de verdere, welke hen hebben bijgestaan in de gevaarvolle redding der equipage van de brik *Titus*, op den 8 Augustus l.l., waarvan in de Rotterdamsche Courant den 14 dier maand uitvoerig melding is gemaakt. Bovendien is aan gemelde een erepenning geschonken, en heeft de minister der marine van Frankrijk Franschen gezant te 's Gravenhage opgedragen, om den heer *de Crane*, meester der stad Zierikzee, openlijk dank te betuigen voor de menschlievende aan genoemde geredde equipage, gedurende haar verblijf aldaar, betoond. Nadere partikuliere berigten, hier te lande ontvangen wegens de expeditie kust van Guinea, blijkt, onder anderen, dat het oproerig negerhoofd *Bonsoe*, na ter dood bringing, niet slechts zijne misdaden heleden, maar ook bekend na zijnen afval, tot het opofferen van menschen te zijn overgegaan, zoodat hijds zijne slaven levend heeft begraven. Nadat bij zijne straf ondergaan had, het behulp der boschnegers, die zich op het doorkruisen der bosschen verpoogde vele voorname Hantasche oproerlingen, en al de leden der familie van, in handen der onzen gevallen, en meestal op dezelfde wijze als dat opper- te regt gesteld, terwijl hunne woningen, kostgronden, enz. vernield zijn. tegen werd aan de eigenlijke Hantasche bevolking, die zich aan geene misdaden de Nederlanders had schuldig gemaakt, gratie toegezegd, mits zij zich onder- en hunne wapenen afgaven en binnen een' bepaalden tijd zekere hoeveelheid opbragten, waaraan ongetwijfeld voldaan zoude worden, naardien de vlug- en zich onmogelijk in de zeer digte bosschen konden blijven ophouden. der de voordeelen, welke men zich, voor de toekomst, van de reis van den ge- *Vermeer* belooft, behoort het verplaatsen van het Elminasche Krom, waar- eene oorzaak van ongezondheid voor de Europeanen zal worden weggevoerd, en aanleggen van eenen weg van de hoofdplaats der Ashantijsche bevolking, *Massie*, naar Elmina.

ANKEER den 2 November. Uit de vroeger vermelde nominatie is op heden door eerw. kerkeraad geformeerd het navolgend zes- en drietal van heeren predikanten, wettelijk ingeregist: *zestul*: DD. *H. W. Vollenhoven van Daalen*, te Monnikendam; *Goetje*, te Dronrijp; *A. H. Pareau*, te Zuilen; *P. H. Reddingius*, G., theol. Hoogeveen; *A. C. van Eldik Thieme*, te Waddingsveen, en *S. C. Thoden van*, theol. dr. te Wollega; *drietal*: DD. *P. H. Reddingius*, *A. C. van Eldik* en *S. C. Thoden van Velzen*.

DELBURG den 2 November. Ter vervulling van de vakante predikantsplaats bij hervormde gemeente alhier, veroorzaakt door het overlijden van den weleerw. *P. van Raden*, is op heden, door den breeden kerkeraad, het volgende twaalfstal van kanten uitgebragt:

D. J. E. de Voogt, te Nijmegen; *R. Posthumus Meijes*, te Rhenen; *W. Ternooy Apél*, te Nijmegen; *A. Slotemaker*, te Maassluis; *A. Tak*, te Engelen; *H. J. Hofstede*, te Nijmegen; *J. S. van den Heuvel*, te Kortgene; *J. A. Anspach*, te Deventer; *I. de Waal*, te Nijmegen; *J. G. van Griethuizen*, te Sneek; *C. de Visser*, te Tholen, en *J. van*, te Vrouwenpolder.

Mengelwerk.

Onder dankbetuiging voor de geachte bedenkingen, in dit Dagblad van den 30 October l.l., door den kundigen Heer **MODDERMAN** openbaar gemaakt tegen een olographische testament, te vinden in de Courant van den 29en bevorens, zij het den ondergeteekende vergund, het navolgende tot nadere oordeeling voor te stellen:

Dat men niet willekeurig de eene formaliteit met de andere mag verwisselen, zijn volkomen met den Heer en Mr. **MODDERMAN** eens; — maar dat de Notaris, als de akte van bewaargeving (dit stuk als eene formaliteit beschouwd), in plaats van het olographische testament zelf, zoo er geene ruimte voor is, op een *aangeteekend* zegel schrijvende, — daarmede de eene formaliteit met de andere zoude verwisselen, — dit ziet de ondergeteekende nog niet in. De formaliteit blijft in deze gevallen dezelfde; maar de *plaats*, waar die formaliteit wordt geschreven, moet tegengesteld eene andere, dan die, welke de wetgever bij art. 979 stilzwijgend heeft te hebben beschouwd als altijd geschikt en gepast.

Het komt mij voor, dat — wanneer uit de eenvoudige woorden van dat artikel: *betzijaan* den voet van den uitersten wil, indien, enz., men dit wil afleiden: 1) dat de testator, die als partikulier persoon, volgens de bestaande wetgeving, onwederprekelijk gebruik mag maken van kleinere zegels, dan de Notaris; door voorzied art. 979, met opzigt tot eigenhandige testamenten, ten minste van dat voorrecht, — en 2) dat hij daardoor almede verstoken is geworden van het voorrecht, om zijn testament tot na zijn overlijden ongeregistreerd te kunnen houden, — deze nieuwe wetsbepaling dan toch zeer diep verholten ligt en als bij verre gevolgtrekking daaruit moet gevonden worden.

Wanneer nu de Notaris op het hem aangeboden open testament geene ruimte meden 45 Ct. de klop, dan kan hij den testator wel dringen (dit ook stemmen wij met den Heer M. toe), om zijn onderhandsch testament van nieuws over te schrijven en de noodige ruimte te laten voor de akte, die er achter moet staan; maar hier zit juist de zwaarigheid, en de vraag ontstaat, of de vordering van den Notaris niet als willekeur moet worden aangemerkt, te meer, vermits hij de te maken akte van bewaargeving de identiteit van het gedeponeerde stuk, waar het juist om te doen is, even goed kan worden bijgehouden met eene akte op het gedeponeerde zelf, als met eene andere, die op een *afzonderlijk* zegel wordt geschreven.

Het overschrijven op een ander zegel kan voor den testator gemakkelijk, maar ook wel eens moeilijk, ja, onmogelijk wezen: Zal dan nu de testator zijn eenmaal afgewerkte stuk moeten wegwerpen, of eenen anderen vorm kiezen, bloot om het den Notaris iets gemakkelijker te maken? — Maar ook aangenomen, dat zulk overschrijven steeds als eene kleinigheid moet worden beschouwd; hoe het dan te maken en hoe zich te gedragen met de olographische testamenten, welke reeds vóór de invoering van het nieuwe Wetboek gemaakt zijn? — Deswege vinden wij bij art. 49 op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving: » allen, die overeenkomstig de voorschriften van het Wetboek Napoleon olographische testamenten hebben gemaakt vóór de invoering van het Burgerlijk Wetboek, en verlangen mogten, dat dezelve van kracht blijven, zullen verplicht zijn, dezelve binnen het jaar na de invoering, naar aanleiding van de bepalingen van het nieuw Burgerlijk Wetboek, aan een' Notaris in bewaring te geven. » — Naar aanleiding: wil dat nu zeggen, dat de Notaris, bij wien zulk een testament open wordt aangeboden, hetzelfde moet weigeren aan te nemen, wanneer hij soms aan den voet van hetzelfde voor de akte van bewaargeving gebrek aan ruimte vindt? — Zou de Notaris aan de nieuwe wet dan geene terugwerkende kracht geven?

PICCARDT.

DE MODE. (Uittreksel)

Over het algemeen zijn de elkander steeds afwisselende moden voor de welvaart van eenig volk veel schadelijker, dan men bij eene oppervlakkige beschouwing zoude denken. Want, om niet eens te spreken van den nadeligen invloed derzelve op het ongeluk van menig huisgezin en op de zedelijkheid van gansche volken, wijl het onbeperkt huldigen der mode reeds eene onnatuurlijke zucht tot ijdelheid bij de hoogere standen verraadt, zoo hebben dezelve op de arbeidende klasse en op de nijverheid in het algemeen, op den duur, eene zeer schadelijke uitwerking, wegens de onzekerheid van den verkoop aller gemaakte goederen. Een in zeker, van de mode afhankelijk, bedrijf gestoken kapitaal gaat bij de verandering dier mode vaak geheel en al verloren, dewijl de prijzen der mode-artikelen, zoo lang zij nieuw zijn, door den fabrikant onnatuurlijk hoog gesteld worden, ten einde deze zich voor de te verwachten verandering der mode als bij voorraad, bij wijze van verzekerings-premie, zoude schadeloos stellen. Vele van zoodanige zaken worden alsdan te duur betaald en een zeer groot deel dier niet noodzakelijke winsten wordt den vreemden ten offer gebragt. — Bij de gestadige veranderingen der moden, komt eenig hiermede in verband staand bedrijf ook niet tot meerdere volkomenheid, en van daar, dat modewaren veeltijds slecht en voor een kortstondig gebruik vervaardigd worden. Veel wordt zonder noodzaak verteed, dat in de burgerlijke huishouding met nut had kunnen worden aangewend, of dat tot ondersteuning van duurzaam nuttige fabrieken of handwerken had kunnen strekken.

In het *Provinciaal Dagblad* van Noord-Brabant leest men het volgende omtrent de witte Acacia (*Robinia Pseudo Acacia*):

Deze houtsoort, die in dit gewest zeer welig wast, en in weinige jaren eene buitengewone hoogte en dikte verkrijgt, verdient in alle opzichten eene meerdere aankweeking, te meer, daar men derzelver voortreffelijke hoedanigheden, in de bewerking en in het gebruik, naar waarde begint te schatten. Sinds de laatste drie jaren wordt deze houtsoort dan ook door de wagenmakers, wegens derzelver hardheid en ongemeene buigzaamheid, zeer gezocht; de kromme onderstellen der tilburies worden veelal uit dit hout gebogen; zelfs zoude een wagenmaker binnen 's Hertogenbosch aannemen, de velling of omloop van het rad eens rijtuigs uit één stuk acaciahout te huigen. Deszelfs duurzaamheid onder water en op vochtige plaatsen wordt zeer geroemd. Tot landbouw-werktuigen van allerlei aard is dit hout driemaal duurzamer, dan andere houtsoorten, hetgene zich uit deszelfs zeer geslote porien laat verklaren, waarom hetzelfde ook tot het vervaardigen van zeer fraaie huismeeubelen in deze streken algemeen begint gezocht en aangewend te worden.

De aankweeking van dit gewas dus allezints aanprijsenswaardig zijnde, wordt de navolgens der opmerksaamheid der landbouw-betreibers dringend aanbevolen.

LANCOMST EN VERSTREK VAN SCHIEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 3 Nov., W. J. Stuit, *Wigerdina*, van Bordeaux, - den 4den, K. D. de Jong, *Neptunus*, van Havanna, - F. J. Brouwer, *de Noordster*, van Villa nova, - D. D. de Jong, *de Dankbaarheid*, van Buit, - G. T. de Jong, *Sikkolina*, van Wismar, - Te Tessel, den 6 Nov., J. D. Bos, *Maria*, van Sunderland, - In het Vlie, den 31 Oct., J. J. Brans, *de Vriendschap*, van Dantzig, - den 5 Nov., R. t. Schuring, *Antia*, en J. F. Meheema, *jonge Willem*, beide van Sunderland, - R. R. Tonteler, *Geertruida*, van Riga, - F. Brandt, *Minerva*, van Hamburg, - Te Helvoet, den 2 Nov., kapit. M. W. Stuit, *Geerdina*, van Oleron, - H. F. Klie, *de vr. Henriette*, van Liverpool, - A. J. Bakker, *het Zeepaard*, van Leith, - Te Bordeaux, den 31 Oct., H. A. Post, *Harmanus Wiardi*, van Odessa, - Te Harlepool, den 27 Oct., J. A. Berg, *Johanna Elisabeth*, van Amsterdam, - Te Northshields, den 27 Oct., J. H. Schipper, *Jantje*, en R. R. de Jonge, *Frauke Knelina*, beide van Rotterdam, - Te Hamburg, den 31 Oct., J. F. Deddes, *Zeelust*, van Rouaan, - den 2 Nov., C. H. Lutken, *de vr. Margaretha*, H. T. Bakker, *Tjatzina*, kapit. Hüman, *jonge Hendrik*, en Doewes, *Ons Gevoegen*, alle vier van Amsterdam, - Te Marsellie, den 1 Nov., kapit. Muidendam, *Katharina Josephina*, van Amsterdam, - Te Warnemünde, den 28 Oct., kapit. Sap, *Margaretha Everharda*, van Rouaan, - Te Pillau, den 22 Oct., kapit. Wever, *jonge Hendrik*, van Caen, - Te Wolgast, den 22 Oct., J. J. van der Woude, *de vr. Gesina*, van Londen.

Zeeklaar te Stockholm, den 30 Oct., U. E. Pott, *het Vertrouwen*, naar Amsterdam. Vertrokken uit het Vlie, den 31 Oct., J. van den Oever, *de Vriendschap*, naar Sunderland, - J. A. Westerling, *Maria*, naar Hamburg, - E. R. Zoutman, *Geertruida Hendrika*, op avontuur, - Van Maassluis, R. R. Keizer, *de jonge Ida's*, naar Leith, - Van Royan, den 28 Oct., B. J. Bakker, *het Vertrouwen*, naar Amsterdam, - Van Nantcs, den 29 Oct., R. H. Lütje, *Antonia Francina*, naar Rotterdam, - Van Cardiff, den 29 Oct., R. S. Pinksterboer, *goede Hoop*, naar Rotterdam, - Van Northshields, tusschen den 27 en 30 Oct., N. W. Hazewinkel, *Ankina*, H. J. Mulder, *Wendelina*, en B. H. Schuyt, *de Herstelling*, alle drie naar Amsterdam, - Van Bmden, den 30 Oct., kapit. de Jong, *Hillegina*, naar Groningen, - Van Bremerhaven, den 30 Oct., H. W. Huysman, *de 4 Gebroeders*, en den 2 Nov., A. A. Wolckamer, *vr. Hillegina*, beide naar Groningen, - W. G. Kramer, *vr. Margaretha*, naar Amsterdam, - Van Wismar, den 21 Oct., J. A. de Boer, *de vr. Petronella*, naar Amsterdam, - Van Pillau, den 26 Oct., P. K. de Boer, *Gesina*, naar Rotterdam, - Van Bolderaa, den 24 Oct., H. R. Grimminga, *de vr. Jacoba*, den 25ten, J. H. Kramer, *Anna Maria*, en H. J. Korter, *Anna*, alle drie naar Elseneur, - J. G. de Wall, *Wilhelmina*, naar Leer, - Van Travemünde, den 2 Nov., kapit. Mandema, *Concordia*, naar de Noordzee, - Van Dantzig, den 27 Oct., kapit. Wijman, *Fennegina Elizabeth*, naar Frankrijk, - den 29sten, kap. Rasker, *Berendina*, naar Groningen, - Van Memel, den 23 Oct., kapit. de Boer, *Geerdina*, en Wolckamer, *Auwina*, beide naar Amsterdam, - kapit. Sluik, *Johannes*, en den 25sten, kapit. van Wijk, *jonge Barend*, en Klaassen, *Vriendschap*, alle drie naar Harlingen.

Het schip *Anna Alida*, kapit. G. J. Kortrijk, van Harlingen naar Drammen, is den 18 Oct. te Arendahl binnengekomen.

Het schip *Pauline*, kapit. S. T. de Boer, van Riga naar Schiedam, is den 17den, en het schip *de jonge Brechtus*, kapit. J. P. Teensma, van Petersburg naar Amsterdam, den 18 Oct. te Osterrusoer binnengekomen.

Het schip *Louisa*, kapit. J. K. de Jong, van Amsterdam naar Batavia, te Cowes binnengekomen, heeft den 31 Oct. deszelfs reis vervolgd, doch is dienselfden avond te Cowes uit zee terug gekomen.

Het schip *Josina Wilhelmina*, kapit. van der Veer, van Petersburg naar de Zaan, is den 3 Nov. met verlies van zwaarden, overgeworpene lading, en meer andere schade te Delfzijl binnengekomen.

Het Stettiner schip *Orpheus*, kapit. M. H. Blanck, van Petersburg met lijnzaad naar Amsterdam, is den 21 Oct. op de Iutsche kust, in het Hooringer tol-distrikt, gestrand en vervolgens gezonken; de equipage is gered. Het schip *Eendragt*, kapit. Hut, van Veendam, van Drammen met hout naar Harlingen, is mede aldaar gestrand; de equipage en een gedeelte der lading is geborgen.

Het schip *Anna Alida*, kapit. G. J. Kortrijk, van Harlingen naar Drammen, is den 18 Oct. te Arendahl binnengekomen.

Het schip *Pauline*, kapit. S. T. de Boer, van Riga naar Schiedam, is den 17den, en het schip *de jonge Brechtus*, kapit. J. P. Teensma, van Petersburg naar Amsterdam, den 18 Oct. te Osterrusoer binnengekomen.

Het schip *Louisa*, kapit. J. K. de Jong, van Amsterdam naar Batavia, te Cowes binnengekomen, heeft den 31 Oct. deszelfs reis vervolgd, doch is dienselfden avond te Cowes uit zee terug gekomen.

Het schip *Josina Wilhelmina*, kapit. van der Veer, van Petersburg naar de Zaan, is den 3 Nov. met verlies van zwaarden, overgeworpene lading, en meer andere schade te Delfzijl binnengekomen.

Het Stettiner schip *Orpheus*, kapit. M. H. Blanck, van Petersburg met lijnzaad naar Amsterdam, is den 21 Oct. op de Iutsche kust, in het Hooringer tol-distrikt, gestrand en vervolgens gezonken; de equipage is gered. Het schip *Eendragt*, kapit. Hut, van Veendam, van Drammen met hout naar Harlingen, is mede aldaar gestrand; de equipage en een gedeelte der lading is geborgen.

OPENLIJKE VERGADERING van het **DEPARTEMENT GRONINGEN** der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op **VRIJDAG**, den 16 November 1838, des avonds te 6 uren, in de **CONCERTZAAL**. — **REDEVOERING**. — **BIJDRAGE**.

WIJCKERHELD BISSDOM,
Secretaris van Bestuur.

* Aan de belanghebbenden wordt verwittigd, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING** van het verrigte bij de **SPJESITDEELING** aan **BEHOEFTEGIGEN**, gedurende den vorigen Winter, ter visie zal liggen van **MAANDAG**, den 5 November, tot en met **MAANDAG**, den 12 November 1838, van 11 uren van de Widdwa **KUILENBERG**, aan de Groote Markt. **MUNNKS**.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERTEBERICHTEN.

* Heden beviel van eenen **ZOON** Vrouwe **M. S. M. H. VAN MARLE**, Echtgenoot van **COOPS BUSGERS**, Doctor in de Genees- en Verloskunde. **DOESBORGH** den 3 November 1838.

* **GRONINGEN** den 6 November 1838. Heden beviel alhier van een' dooden **ZOON** **T. HOLWERDA**, geliefde Echtgenoot van **J. J. SWIERS**.

* **GRONINGEN** den 6 November 1838. Heden verlost spoedig van eene **DOCHTER** **DIEWERTJE ECKHOFF**, Echtgenoot van **K. T. VAN DEN BOS**.

* Heden beviel van eene welgeschapene **DOCHTER** **M. F. VAN EERDE**, geliefde Echtgenoot van **SCHERMIDA** den 7 November 1838. **W. HECKMAN**, Med. Doct.

* Mijne geliefde Echtgenoot **H. RAATJES** beviel heden van eene **DOCHTER**. **GRONINGEN** den 7 November 1838. **F. BOERMA**.

* Ons eenigst **KINDJE**, ons den 11 October l.l. geschonken, werd heden, na veel lijden, door Gods wijsheid en liefde, in een beter leven verplaatst. Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen. **GRONINGEN** den 7 November 1838. **J. H. MAATJES**, **E. MAATJES**, geb. **ROZINGH**.

Oprechte GRONINGER ALMANAKKEN voor 1839

zijn wederom, als naar gewoonte, bij den Boekverkooper **J. J. DOESBURG** te **Groningen** te bekomen, in **PERKEMENT**, benevens de **NUTTIGE ALMANAK** voor **ALLE STANDEN**, in Carton, a 3 Ots. Deze Almanakken, naauwkeurig voorzien van de Jaarmarkten in de Provincie **Groningen**, enz. en met lezenswaardig Mengelwerk, zijn mede te bekomen bij de Boekverkoopers **J. MEKEL**, te **Appingedam**, **P. A. BAREND**, te **Veendam**, **C. J. MEKEL**, te **Uithuizen** en **BOELEN**, te **Sappemeer**.

* **TEN BRINK & DE VRIES**, te **Amsterdam**, geven uit en hebben alom verzonden:

I. **BIJBEL EN CHRISTENDOM**. *Gesprekken van eene Moeder met haren Zoon*. Uit het Engelsch van **MARIA HACK**, volgens den derden Druk. In Postformaat, f 1 — 25.

II. **NIEUWE VERSCHIEDENHEDEN**, *Landen en Volken betreffende*, getrokken uit de belangrijkste Reisbeschrijvingen, door **J. G. SOMMER**, *Hoogleraar te Praag*; 2de en laatste Deel; versierd met een Vignet, voorstellende den Berg Sinai, f 2 — 90.

Van het eerste Deel zijn nog eenige Exemplaren te bekomen.

III. **VERTELLINGEN EN OEFENINGEN** voor **Nederlandsche Kinderen**, door **C. MULLER**, Schrijver van de *Naarstigheid der Kinderen* beloond; 5de Druk, met Nieuwe Platen, 60 Cents.

IV. **C. SCHMID**, **DE HOPPEBLOESEM**, of *de Ontmoeting op den Slotberg*; tweede Druk; met Platen, 90 Cents.

V. **DE PAASCHEIJEREN**; een Geschenk voor Kinderen; vierde Druk; met Platen, 60 Cents.

VI. **FERDINAND DULDER**, of *de kracht van Geloof en Liefde*; een Geschenk voor Kinderen, die God vereeren en hunne Ouders gehoorzaam zijn; derde Druk, 90 Cents.

Voorts wordt bij hen met succes gedebiteerd:

